

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5647/2020
01.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Звонко Лукић адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд - Филијала Ваљево, чији је пуномоћник Немања Срзентић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Ваљеву Гж 518/19 од 30.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Ваљеву Гж 518/19 од 30.07.2020. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Ваљеву Гж 518/19 од 30.07.2020. године и пресуда Основног суда у Мионици П 312/18 од 02.04.2019. године у првом и трећем ставу изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату износа од 5.059,80 динара на име мање исплаћеног износа пензије у сваком месецу од новембра 2015. године до септембра 2018. године, са законском затезном каматом на износ од 146,25 динара почев од 08.12.2015. године, на износ од 146,25 динара почев од 12.01.2016. године, на износ од 149,91 динар почев од 09.02.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 15.03.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 19.04.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 10.05.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 16.06.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 19.07.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 09.08.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 20.09.2016. године, на износ од 148,08 динара почев од 18.10.2016. године, на износ од 137,86 динара почев од 15.11.2016. године, на износ од 137,86 динара почев од 20.12.2016. године, на износ од 140,08 динара почев од 10.01.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 07.02.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 07.03.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 18.04.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 09.05.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 13.06.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 18.07.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 08.08.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 19.09.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 10.10.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 15.11.2017. године, на износ од 140,08 динара почев од 12.12.2017. године, на износ од 147,60 динара почев од 09.01.2018. године, на износ од 147,60 динара почев од 20.02.2018. године, на износ од 147,60 динара почев од 20.03.2018. године, на износ од

147,60 динара почев од 17.04.2018. године, на износ од 147,60 динара почев од 22.05.2018. године, на износ од 147,65 динара почев од 12.06.2018. године, на износ од 147,60 динара почев од 10.07.2018. године, на износ од 147,60 динара почев од 07.08.2018. године, на износ од 147,60 динара почев од 11.09.2018. године и на износ од 147,60 динара почев од 09.10.2018. године па све до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да на име трошкова поступка по ревизији исплати туженом износ од 21.500,00 динара у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мионици П 312/18 од 02.04.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени на исплату износа од 5.059,80 динара на име мање исплаћеног месечног износа припадајуће пензије, услед умањења због доставе на кућну адресу, са законском затезном каматом на новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, све у року од осам дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату износа од 146,25 динара на име мање исплаћеног месечног износа припадајуће пензије за октобар 2015. године, услед умањења због доставе на кућну адресу, са законском затезном каматом од 17.11.2015. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова поступка плати тужиоцу износ од 30.800,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате, у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Ваљево Гж 518/19 од 30.07.2020. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Мионици П 312/18 од 02.04.2019. године у првом и трећем ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, на основу члана 404. ЗПП благовремено изјавио ревизију из свих законом дозвољених разлога (посебна ревизија).

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Правноснажне пресуде донете у другом степену у истим чињенично-правним споровима, приложене уз ревизију и одговор на ревизију, оправдавају потребу за одлучивањем о посебној ревизији туженог на основу члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је корисник пензије коју му тужени, користећи се услугама јавног предузећа које врши поштанске услуге, исплаћује на кућну адресу. Између туженог и тог јавног предузећа су за сваку годину закључивани уговори којима је регулисана услуга готовинске исплате пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања корисницима који су се определили да им се исплата врши на њихове кућне адресе. Тим уговорима тужени - наручилац услуге, обавезао се да свом саговорачу - даваоцу услуге, плаћа трошкове за послове одређене тим уговором у проценту од утврђеног износа за исплату у пословној јединици даваоца услуге, односно од утврђеног износа за исплату на кућну адресу, али да не сноси трошкове готовинске исплате од надлежне организационе јединице даваоца услуге до кућне адресе корисника. Тужиоцу је пензија исплаћивана доставом на његову кућну адресу, умањена за трошкове поштарине. Тужилац није дао сагласност да му се од износа његове пензије сваког месеца одбијају трошкови доставе.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени, уговорима закључиваним са јавним предузећем које врши поштанске услуге, обавезу плаћања трошкова готовинске исплате пензија на кућне адресе превалио на тужиоца, супротно члану 148. став 3. Закона о облигационим односима и тако му нанео штету. По становишту тог суда, одговорност туженог и обавеза да тужиоцу надокнади штету, насталу умањењем пензије за износе поштарине наплаћене приликом сваке исплате, произилази из члана 172. став 1. Закона о облигационим односима у вези са чланом 109. Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

По налажењу другостепеног суда, одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању важећег у спорном периоду није било прописано ко сноси трошкове доставе пензије на кућну адресу, а избором да му се пензија исплаћује на тај начин тужилац није прихватио обавезу плаћања трошкова такве доставе. Тужилац није учествовао у закључењу уговора са јавним предузећем о исплати пензија, нити је дао сагласност да се за трошкове доставе умањи његова пензија, а тужени не може испуњење те обавезе превалити на тужиоца јер је то у супротности са начелом савесности и поштења. Зато, према схватању тог суда, исплатом пензије умањене за износ поштарине тужиоцу се наноси штета јер се исплата врши мимо члана 109. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, и за ту штету одговара тужени јер је уговорио начин исплате пензије којим се тужиоцу наноси штета.

Основано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Основна претпоставка ове одговорности је противправност, односно незаконит и неправилан рад правног лица.

По налажењу Врховног касационог суда, у конкретном случају нема незаконитог или неправилног рада туженог у исплати пензије тужиоцу. Тужени исплаћује пензију у месту тужиочевог пребивалишта, у складу са чланом 109. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, на начин који је тужилац изабрао - у готовини, исплатом на његовој кућној адреси. То чини користећи се услугама јавног предузећа које обавља поштанске услуге, на основу уговора који сваке године закључује са тим

предузећем и тако регулише међусобне односе у вези са исплатом пензија и других накнада корисницима који су се определили за исплату у готовини, у посебној јединици тог предузећа или на својој кућној адреси. Ти уговори садрже обавезу туженог на плаћање трошкова за уговорене послове, осим трошкова готовинске исплате од пословне јединице јавног предузећа - даваоца услуге до кућне адресе корисника - примаоца. Тужени, сагласно обавези из закљученог уговора, преноси на рачун даваоца услуге средства за готовинску исплату у висини пензија или других накнада корисника који су се определили за готовинску исплату, коју давалац услуге врши са умањењем у висини поштарине.

Правилником о општим условима за обављање поштанских услуга („Службени гласник Републике Србије“, број 24/10 ... 44/18) предвиђено је да се поштанском услугом сматра и упутничка услуга којом се примаоцу врши дозначавање одређеног новчаног износа, регистрованом поштанском пошиљком (упутницом). За извршену поштанску услугу наплаћује се поштарина. Одредбом члана 2. тачка 3. наведеног Правилника, поштарина је дефинисана као цена коју плаћа корисник за извршену поштанску услугу. По истој одредби (тачка 15), корисник поштанске услуге је и прималац, у овом случају тужилац, као корисник права на пензију који се одлучио да му се њена исплата врши на кућну адресу. Избором таквог начина исплате, који тужилац за себе сматра повољнијим од неког другог (преко текућег рачуна у банци или пошти), тужилац је прихватио и обавезу да плати цену пружене поштанске услуге (поштарину). Због тога не може основано потраживати њену накнаду од туженог јер је својим избором начина исплате, који подразумева услугу поштанске службе - пренос и исплату поштанске пошиљке, сам створио трошкове које је дужан и да сноси.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о захтеву туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Туженом су досуђени трошкови овог поступка у укупном износу од 21.500,00 динара, и то за: састав ревизије у износу од 12.000,00 динара (Тарифни број 16. у вези Тарифног броја 13. Адвокатске тарифе), судску таксу за ревизију у износу од 3.800,00 динара (Тарифни број 1. тачка 5. Таксене тарифе) и одлуку по ревизији у износу од 5.700,00 динара (Тарифни број 2. тачка 11. Таксене тарифе).

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић